

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 4.08.2020 roku w sprawie V GC 408/19 z powództwa E. M. przeciwko(...) S.A w W. o zapłatę kwoty 2.583 zł Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim:

1. zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1.894,20 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 9.04.2016 roku do dnia zapłaty,
2. oddalił powództwo w pozostałej części,
3. zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 383,72 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu
4. tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim od:
  - a) powódki kwotę 14,11 zł
  - b) pozwanego 38,79 zł

[wyrok k. 102]

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany zaskarżając go w części, to jest w zakresie punktu 2,3 i 5

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

I) naruszenie przepisów prawa procesowego a to:

1. art. 233 §1 k.p.c. w wyniku dokonania newszechstronnej i dowolnej oceny materiału dowodowego w sprawie w szczególności poprzez:
  - a) nieprawidłowe przyjęcie, że poszkodowany nie miał odpowiednich środków pieniężnych na naprawę pojazdu marki T. (...) nr rej. (...) i nie mógł rozpocząć naprawy bez uzyskania odszkodowania od ubezpieczyciela w sytuacji gdy poszkodowany nie czekał z wynajmem pojazdu zastępczego do dnia uzyskania odszkodowania co oznacza że poszkodowany albo miał pieniądze na najem albo wiedział w jako sposób może nie płacić od razu za najem,
  - b) warsztat naprawczy nie musiał czekać z naprawą uszkodzonego pojazdu na środki od ubezpieczyciela ponieważ posiadał już kosztorys z zaakceptowanym zakresem naprawy i ustalonymi częściami a ponadto warsztat miał też upoważnienie poszkodowanego do odbioru środków od ubezpieczyciela wobec czego jego interes był wystarczająco zabezpieczony,
  - c) nienadanie odpowiedniej rangi okoliczności, że warsztat celowo zwlekał z rozpoczęciem naprawy z uwagi na najem pojazdu zastępczego który był „kredytowany” przez zakład naprawczy natomiast naprawa pojazdu w ocenie warsztatu i poszkodowanego nie mogła być już kredytowana z niewiadomych względów
  - d) nienadanie odpowiedniej rangi zeznaniom świadka (poszkodowanego), że okoliczności takie jak bliżej nieokreślone problemy z zamówieniem części, bo ”jest to samochód zagraniczny” stanowią rezultat nieprawidłowej organizacji pracy warsztatu, który go wybrał, nie zaś zakład ubezpieczeń i nie może to wpłynąć na nieuzasadnione wydłużenie okresu naprawy, a co za tym idzie – okresu najmu pojazdu zastępczego,
2. naruszenie art. 233 §1 k.p.c. w zw. z art. 245 k.p.c. w wyniku dokonania newszechstronnej i dowolnej oceny dowodu dokumentu prywatnego znajdującego się w aktach szkody na płycie CD załączonej do odpowiedzi na pozew w postaci upoważnienie z dnia 20.01.2016r do odbioru odszkodowani za naprawę samochodu marki T. (...)

nr rej (...) skutkujące pominięciem, że interesy powoda były wystarczająco zabezpieczone poprzez upoważnienie powoda przez poszkodowanego do odbioru odszkodowania za naprawę przedmiotowego pojazdu, a co za tym idzie – nie było konieczności oczekiwania z rozpoczęciem naprawy na przyjęcie odpowiedzialności za szkodę i przelanie odszkodowania a pojazd mógł być od razu naprawiony po odebraniu przez warsztat kosztorysu naprawy z zaakceptowanym zakresem naprawy i uszkodzonymi częściami,

3. naruszenie art. 233 §1 k.p.c. w zw. z art. 278§1 k.p.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie polegające na fragmentarycznej i wybiórczej ocenie dowodu z opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej w szczególności poprzez nienadanie odpowiedniej rangi ustaleniu biegłego, że istniała możliwość wynajmu pojazdu zastępczego przez okres 25 dni co było możliwe w niniejszej sprawie, z uwagi na to, że skoro najem był „kredytowany” przez warsztat to nie istniały przeszkody do „kredytowania” naprawy uszkodzonego pojazdu, w szczególności w sytuacji gdy powód miał upoważnienie do odbioru środków od ubezpieczyciela,

II) przepisów prawa materialnego tj:

1. art. 361 k.c. poprzez błędną wykładnię i uznanie, że w granicach normalnego następstwa szkody mieści się 36-dniowy okres najmu pojazdu zastępczego w sytuacji gdy uzasadnionym okresem najmu jest okres 25 dni czego nie wykluczył również biegły sądowy

2. art. 822§1 k.c. w zw. z art. 824 z ind. 1 §1 k.c. poprzez jego błędne zastosowanie i przyjęcie za uzasadnione nadmiernych w istocie kosztów najmu pojazdu zastępczego przez poszkodowanego oraz niezasadnie długiego czasu trwania najmu tegoż pojazdu w tym obciążenie pozwanego kosztami najmu za dodatkowy okres 11 dni najmu,

3. art. 454§2 w zw. z art. 16 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych poprzez jego niezastosowanie skutkujące uznaniem zasadności najmu pojazdu zastępczego przez dodatkowe 11 dni podczas gdy uzasadniony czas najmu wynosił 25 dni a poszkodowany nie podjął żadnych starań aby skrócić odpowiednio czas najmu a także naprawić pojazd w krótszym czasie czym naruszył obowiązek współpracy z dłużnikiem oraz minimalizacji szkody

4. art. 481 k.c. w zw. z art. 817 § 1 k.c. poprzez niezastosowanie skutkujące błędnym uznaniem, że pozwany pozostawał w opóźnieniu już od 9 kwietnia 2016 roku podczas gdy dochodzone kwoty miały charakter sporny do chwili wyrokowania.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł po pierwsze o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w zaskarżonej części a także poprzez rozliczenie kosztów procesu stosowanie do wyniku sprawy zweryfikowanego w toku instancji Wniósł także o zasądzenie kosztów postępowania za obie instancje w tym kosztów zastępstwa procesowego stosownie do wyników postępowania i zasady odpowiedzialności strony za wynik sprawy.

[apelacja k. 119-122]

W odpowiedzi na apelację pełn. powódki wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego.

[odpowiedź na apelację k. 129-131]

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja pozwanego nie jest zasadna.

Apelacja została złożona w dniu 29.09.2020 r. i dlatego podlegała rozpoznaniu według znowelizowanych przepisów Kodeksu Postępowania Cywilnego. Ponieważ żadna ze stron nie żądała przeprowadzenia rozprawy, Sąd Okręgowy, działając na podstawie art. 374 k.p.c., rozpoznał apelację na posiedzeniu niejawnym.

Sąd Okręgowy zaakceptował i przyjął za własne ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd pierwszej instancji, uznał także poprawność argumentacji prawnej przedstawionej w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Z podniesionych w apelacjach zarzutów, w pierwszej kolejności rozważenia wymagają zarzuty dotyczące naruszenia przepisów kodeksu postępowania cywilnego, gdyż poprawność zastosowania przepisów prawa materialnego może być oceniana jedynie w odniesieniu do stanu faktycznego ustalonego zgodnie z zasadami procedury cywilnej. (vide: uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z 2 lipca 2004 roku, w sprawie II CK 409/03, opubl. Lex nr 148384).

Po pierwsze należy podkreślić, że chybiony jest zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. w poprzez błędną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału zgromadzonego w postępowaniu skutkujący błędną oceną dowodów. Zastosowanie swobodnej oceny dowodów ma na celu ustalenie elementów podstawy faktycznej powództwa. Sąd musi bowiem przed rozstrzygnięciem o żądaniach strony ustalić czy twierdzenia o faktach znajdują podstawę w materiale dowodowym, czy też nie. Swobodna ocena dowodów pozwala zatem w przypadku sprzeczności wniosków płynących z przeprowadzonych dowodów, np. sprzecznych zeznań świadków jednym dać wiarę a innym odmówić waloru wiarygodności. Jak trafnie wskazał Sąd Najwyższy z dwóch przeciwstawnych źródeł wiedzy o zdarzeniach faktycznych, sąd ma prawo oprzeć swoje stanowisko, wybierając to, które uzna za bardziej wiarygodne, korzysta bowiem ze swobody w zakresie oceny dowodów. (tak SN w wyroku z dnia 31 marca 2004 r., III CK 410/02, opubl. Legalis). Wszechstronne rozważenie zebranego materiału oznacza zaś uwzględnienie wszystkich dowodów przeprowadzonych w toku postępowania oraz uwzględnienie wszystkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych środków dowodowych, a mających znaczenie dla ich mocy i wiarygodności. (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 26 czerwca 2003 roku, V CKN 417/01, LEX nr 157326). W tym zakresie należy brać pod uwagę cały materiał sprawy. W wyniku swobodnej oceny dowodów sąd dokonuje selekcji zebranego materiału pod kątem widzenia istotności poszczególnych jego elementów. Ponadto prawidłowa ocena zgromadzonych dowodów wymaga ich właściwej interpretacji. Przepis 233 § 1 k.p.c. jest zatem naruszony, gdy ocena materiału dowodowego koliduje z zasadami doświadczenia życiowego lub regułami logicznego wnioskowania. W niniejszej sprawie taka sytuacja nie występuje. Zasadnicza w sprawie kwestia tj. kwestia czasu zasadności najmu pojazdu zastępczego przez poszkodowanego została ustalona w oparciu o opinię biegłego. Biegły wprowadził przedstawił 2 możliwe wersje rozumowania wskazując, że przy przyjęciu za zasadne rozpoczęcie naprawy od następnego dnia po otrzymaniu kosztorysu gdzie określono zakres części zidentyfikowanych do naprawy to okres najmu winien wynieść 25 dni za przyjęciem, że zasadne było rozpoczęcie naprawy następnego dnia po przekazaniu pieniędzy za zakup części i na naprawę do uzasadniony czas trwania najmu wynosi 36 dni. Sąd I Instancji oparł się na drugiej z tych wersji, miał do tego pełne prawo. Nie można podzielić argumentacji pełn. pozwanego, że skoro warsztat naprawczy „kredytował” najem pojazdu zastępczego to winien także „kredytować” naprawę. Apelacja opiera się na takim rozumowaniu, w ocenie Sądu Okręgowego jest to podejście całkowicie błędne. To ubezpieczyciel ma obowiązek zlikwidować szkodę, poszkodowany może zainwestować własne środki w naprawę lecz nie musi tego robić, analogicznie – warsztat naprawczy może podjąć ryzyko naprawy nie mając jeszcze przelanych środków od ubezpieczyciela ani potwierzonego przyjęcia przez niego odpowiedzialności za skutki zdarzenia drogowego lecz nie musi tego robić. Brak „skredytowania” naprawy w żadnym razie nie może być zatem odczytywany jako zarzut do poszkodowanego, byłoby to całkowitym wypaczeniem istoty odpowiedzialności ubezpieczyciela. Zasadnie podkreślił Sąd I Instancji, że samo przesłanie kosztorysu przez ubezpieczyciela nie jest równoznaczne z przyjęciem odpowiedzialności a dopiero decyzja o wypłacie odszkodowania i sama wypłata dają gwarancję pokrycia środków naprawy. W tym stanie rzeczy nie można podzielić zarzutu apelacji, że Sąd I Instancji „bezrefleksyjnie brnie w powielanie bezsensownych rozważań o „braku środków” na naprawę”. W ocenie Sądu Okręgowego to właśnie uzasadnienie Sądu Rejonowego jest trafne, jego wywody mają sens i są oparte na obowiązujących przepisach prawa. Nie sposób też podzielić argumentu apelującego, że skoro powódka dysponowała upoważnieniem poszkodowanego do odbioru odszkodowania za naprawę to winna rozpocząć naprawę jako że jej interesy były wystarczająco zabezpieczone. Pełn. apelującego powraca w ten sposób do tezy, że powódka winna skredytować naprawę pojazdu – jak wywiedziono wcześniej byłoby to jednak w ocenie Sądu Okręgowego – nałożenie na warsztat naprawczy obowiązku nie wynikającego z jakiegokolwiek przepisu prawa. Z uwagi na powyższe niezasadny jest zarzut naruszenia art. 233§1 k.p.c., art. 245 k.p.c. 278§1 k.p.c.

Zarzut apelacji o naruszeniu przez Sąd I instancji przepisów prawa materialnego, a to art. 361 k.c., art. 822 §1 k.c., art. 824 z ind. 1 §1 k.c., art. 354 §2 k.c. w zw. z art. 16 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej wykładni wyżej wymienionych przepisów oraz prawidłowego ich zastosowania. Przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody będące następstwem przewidzianego w umowie wypadku który miał miejsce w okresie ubezpieczenia. (art. 822 § 1 i 2 k.c). Ustawodawca nie zdefiniował pojęcia szkody jednak w orzecznictwie przeważa stanowisko, że szkoda majątkowa to różnica pomiędzy stanem majątkowym poszkodowanego który powstał po nastąpieniu zdarzenia powodującego uszczerbek, a stanem jaki by istniał, gdyby to zdarzenie nie nastąpiło. Naprawienie szkody, a więc i odszkodowanie powinno obejmować wszystkie straty które poszkodowany poniósł wskutek zaistnienia szkody (art. 361 § 2 k.c.). Wysokość odszkodowania jest limitowana kwotą określoną w umowie ubezpieczenia i nie może być wyższa od poniesionej szkody (art 824 z ind 1 § 1 Kodeksu cywilnego). Sąd Okręgowy w składzie rozpoznającym sprawę w pełni podziela stanowisko Sądu Najwyższego, że zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie lub zniszczenie pojazdu mechanicznego obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego. (tak uchwała składu 7-miu sędziów z dnia 17 listopada 2011 roku III CZP 5/11 OSNC 2012 numer 3 pozycja 28, Uchwała Sądu Najwyższego z 22 listopada 2013 roku III CZP 76/13 OSNC 2014/9/85.) Sąd Najwyższy wykluczył, aby szkodę majątkową stanowiła sama utrata możliwości korzystania z pojazdu. Odmienna sytuacja zachodzi wówczas, jeżeli doszło już do poniesienia przez poszkodowanego wydatku na uzyskanie pojazdu zastępczego w okresie jego naprawy albo przy tak zwanej szkodzie całkowitej w okresie niezbędnym do nabycia nowego pojazdu. Są to wydatki poniesione w następstwie zdarzenia szkodzącego, które by nie powstały, gdyby to zdarzenie nie wystąpiło prowadzące go powypadkowego zmniejszenia majątku poszkodowanego czyli straty w rozumieniu artykułu 361 § 2 k.c. Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność wyłącznie za celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego, a więc nie w każdym wypadku całość poniesionych przez poszkodowanego udokumentowanych kosztów najmu pojazdu zastępczego zostanie objęta odpowiedzialnością ubezpieczyciela. W ocenie Sądu Okręgowego – z przyczyn opisanych we wcześniejszej części uzasadnienia – za zasadny należy uznać najem pojazdu zastępczego przez 36 dni.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy oddalił apelację na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. obciążając nimi stronę pozwaną. Zasądzona kwota 450,00 zł stanowi wynagrodzenie pełnomocnika powoda będącego adwokatem, ustalone na podstawie § 2 pkt 3 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800 ze zm.).

sędzia Witold Ławnicki sędzia Bartosz Kaźmierak sędzia Katarzyna Kamińska-Krawczyk